

Nr 51.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 13 december 1912 (nr 355) angående tullrestitution i vissa fall vid återutförelse av utländsk vara; given Stockholms slott den 15 januari 1926.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 13 december 1912 (nr 355) angående tullrestitution i vissa fall vid återutförelse av utländsk vara.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

förordning om vissa ändringar i förordningen den 13 december 1912 (nr 355) angående tullrestitution i vissa fall vid återutförelse av utländsk vara.

Härigenom förordnas, att §§ 7—10 och 12 i förordningen den 13 december 1912 angående tullrestitution i vissa fall vid återutförelse av utländsk vara skola hava följande ändrade lydelse:

§ 7.

Rätt till restitution enligt denna förordning avser icke blott varor, som införts direkt från utlandet eller från frihamn eller frilager, utan även varor, som uttagits från nederlag eller från transitupplag eller ankommit såsom omedelbar transitförsändelse.

§ 8.

1. För bevarande — — — förnyad tullbehandling.
2. Efter sådan varas återutförelse må handelsidkare med i denna förordning gjorda inskränkningar åtnjuta restitution av den tullavgift, som av honom erlagts för en motsvarande myckenhet från utlandet införd och inom två år näst före utförelsen till förtullning angiven vara av samma slag, beträffande vilken han gjort sådan anmälan, som i mom. 1 omförmäles.

För bestämmandet av restitutionsbeloppet skall gälla:

a) beträffande vara, för vilken bruttoförtullning är i gällande tulltaxa föreskriven, att vikten av emballage eller inlägg icke må, med mindre Konungen sådant medgivit, medräknas i den myckenhet, som lägges till grund för restitutionen;

b) beträffande vara, för vilken tullen är i tulltaxan bestämd att utgå efter vikt men motsvara minst viss procent av varans värde, att restitutionsbeloppet icke må, utan att Konungen det medgivit, beräknas med hänsyn till sagda värde; samt

c) beträffande vara, som enligt tulltaxan drager värdetull, att restitutionsbeloppet icke må beräknas efter högre värde än det lägsta, varefter tullavgift erlagts för en inom två år näst före utförelsen angiven och enligt mom. 1 anmäld vara av samma slag, för så vitt icke genom särskilt anordnad kontroll från tullverkets sida å varan ådagaläggas, att tullavgift erlagts efter högre värde, i vilket fall beloppet må beräknas efter detta värde.

§ 9.

Varder tullsatsen — — — högre tullsatsen.

Vad nu är sagt skall icke äga tillämpning, där genom särskilt anordnad kontroll från tullverkets sida å varan ådagalägges, vilken tullsats som å varan tillämpats, utan må i sådant fall restitution beräknas efter denna tullsats.

§ 10.

För vara, som anmäles jämlikt § 8 mom. 1, skall handelsidkaren i sammanhang med tullavgiftens erläggande betala en allmän bokförings- och kontrollavgift (*restitutionsavgift*) till belopp, beräknat efter viss av Konungen bestämd procent av tullavgiften. Härutöver skall han vidkännas kostnaden för den särskilda kontroll, som må hava från tullverkets sida å varan anordnats.

§ 12.

Såsom villkor för erhållande av restitution skall i övrigt gälla:

- a) att utförelsen — — — annan tullkammare;
- b) att exportangivningsinlagan — — — annat land;
- c) att vederbörande tullkammare, efter exportvarans undersökning och utrönande av dess myckenhet samt kollinas plombering ävensom bevakning under transporten till och inlastning i fartyg eller järnvägsvagn eller överlämnande till postverket, härom meddelat attest, vilken såsom verifikation jämte angivningsinlagan och övriga intyg bifogas tullkammarens utgående journal;
- d) att utförelsen — — — särskilt förordnas; samt
- e) att vederbörande — — — restitution begäres.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1926.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 januari 1926.*

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, SCHLYTER, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Chefen för finansdepartementet statsrådet Wigforss anför:

Jag anhåller nu att få underställa Kungl. Maj:ts prövning frågan, huruvida sådan ändring i gällande bestämmelser angående rätt till tullrestitution i vissa fall vid återutförsel av utländsk vara bör vidtagas, att dylik restitution möjliggöres för värdetull underkastade varor.

De gällande bestämmelserna om rätt till tullrestitution varom nu är fråga, s. k. handelsrestitution, återfinnas i förordningen den 13 december 1912 (nr 355) med däri sedermera gjorda ändringar. Förordningen i dess nuvarande lydelse torde såsom bilaga få fogas till statsrådsprotokollet i ärendet. Ändringarna i förordningen hava vidtagits genom förordningarna den 18 juli 1913 (nr 151) och den 16 juli 1919 (nr 450) samt kungörelsen den 27 april 1923 (nr 83).

Närmare bestämmelser angående tillämpning av förordningen den 13 december 1912 utfärdades genom kungörelse samma dag (nr 357). Dessa bestämmelser hava undergått viss ändring genom kungörelse den 18 juli 1913 (nr 153).

Förteckning å de varor för vilka rätt till tullrestitution enligt ifrågasvarande förordning må åtnjutas fastställdes i kungörelse den 13 december 1912 (nr 356). Ny sådan förteckning meddelades i kungörelse den 17 oktober 1919 (nr 694). I denna förteckning hava ändringar och tillägg blivit gjorda genom kungörelser den 14 maj 1920 (nr 231), den 9 november 1922 (nr 521), den 26 oktober 1923 (nr 393) och den 21 november 1925 (nr 474).

Förenämnda förordning den 13 december 1912, vilken förordning utfärdades på grundval av ett utav kommerskollegium och generaltullstyrelsen avgivet förslag i ämnet, innehåller visserligen icke något uttryckligt stadgande varigenom värdetullsvaror uteslutas från ifrågasvarande restitutionförmån, men av ordalagen i vissa däri intagna bestämmelser framgår, att restitution för dylika varor ej varit avsedd. I det utlåtande vari ämbetsverken framlade förslag i ämnet anföres ock bland annat, att restitutionens grundande på förnyad tullbehandling av varan naturligtvis föranledde, att därest en varas beskaffenhet eller andra omstän-

digheter kunde giva anledning förmoda, att dess förnyade tullbehandling efter någon tids förlopp icke skulle giva samma resultat som tullbehandlingen vid införseln, sådan vara borde uteslutas från rätten till restitution, och gällde detta först och främst de varor, vilka tullbehandlades efter värde. I den förteckning å varuslag, för vilka handelsrestitution må åtnjutas, som Kungl. Maj:t på grund av föreskrift i meromnämnda förordning den 13 december 1912 i administrativ väg fastställde i samband med förordningens utfärdande, fanns icke heller upptagen någon vara, åsatt värdetull.

I anledning av en framställning från Stockholms handelskammare, i syfte att nyssberörda varuförteckning måtte omarbetas, så att i densamma upptoges alla i tulltaxan förekommande varuslag med undantag av vissa varor för vilka enligt § 3 i 1912 års förordning restitutionsrätt i intet fall finge medgivas, uppdrog Kungl. Maj:t på sin tid åt kommerskollegium att med biträde av erforderliga sakkunniga undersöka, i vad mån varuförteckningen kunde utvidgas.

De av kommerskollegium i enlighet härmed tillkallade sakkunniga upptogo till behandling jämväl frågan om en utsträckning av rätten till handelsrestitution till att gälla även varor, åsatta värdetull. Med anknytning till vad kommerskollegium och generaltullstyrelsen i förberörda utlatande anfört yttrade de sakkunniga härutinnan följande:

»De skäl, som av ämbetsverken anförts mot tullrestitution för värdetull underkastade varor, synas i stort sett icke kunna fränkännas giltighet. Redan det förhållandet, att exportören vid utförseln icke behöver ange tiden då eller lägenheten med vilken varan inkommit till riket, omöjliggör kontrollen från tullverkets sida över den tull, som utgått för varan vid dess införsel. Genomförandet av en sådan kontroll skulle givetvis också förutsätta en avsevärt omständligare bokföring än som för närvarande är av behovet påkallad. Härvid är att märka, att man icke endast har att räkna med de mer eller mindre väsentliga prisfluktuationer å själva varan, vilka tid efter annan kunna inträda, utan även med de olika utgifter som belöpa sig å frakt och andra omkostnader, som skola ingå i varans tullpliktiga värde och vilka kunna vara underkastade avsevärda växlingar allt efter de olika vägar, på vilka varorna inkommit till riket o. s. v. Det lär salunda enligt vår mening icke kunna undvikas, att värdetull underkastade varor undantagas från restitutionsmedgivandet.»

Jämväl kommerskollegium liksom även generaltullstyrelsen vars utlatande sedermera inhämtades över den i ärendet verkställda utredningen avstyrkte sådan utvidgning av rätten till handelsrestitution, att densamma komme att omfatta även varor vilka tullbehandlades efter värde.

På grundval av oförmälda utredning framlade Kungl. Maj:t i proposition till 1919 års riksdag, nr 252, förslag om vissa ändringar i 1912 års förordning. Detta förslag vilket av riksdagen enligt skrivelse den 9 maj 1919, nr 184, oförändrat antogs innebar icke någon rubbning av principen om de värdetull åsatta varornas uteslutande från rätt till handelsrestitution. Där-

emot vidtogs bland annat sådan ändring i förordningen, att möjlighet bereddades för medgivande av restitution även beträffande stycketull underkastade varor, vilka varor med hänsyn till ordalagen i förordningen dittills ansetts icke kunna ifrågakomma till restitution.

Efter år 1919 hava beträffande frågan för vilka varuslag handelsrestitution må åtnjutas icke några ändringar av principiell innebörd vidtagits. Handelsrestitution är således allttjämt medgiven endast i fråga om varor som äro åsatta vikt- eller stycketull. Beträffande sådana varor, för vilka tullen utgår efter vikt men för vilka jämlikt tulltaxans bestämmelser tullbeloppet icke får understiga viss procent av varans värde, innehåller varuförteckningen den bestämmelsen, att tullrestitution även för sådant fall beräknas efter varans nettovikt.

I skrivelse den 4 juni 1925, nr 326, har riksdagen i anledning av en inom riksdagens andra kammare väckt motion, nr 89, anhållit, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning av frågan, huruvida sådan ändring i gällande bestämmelser angående rätt till tullrestitution i vissa fall vid återutförsel av utländsk vara borde vidtagas, att dylik restitution möjliggjordes för värdetull underkastade varor samt, därest utredningen därtill gäve anledning, för 1926 ars riksdag framlägga förslag i ämnet.

I nyssnämnda motion hade förslag väckts om viss revision av gällande bestämmelser om tull å automobiler och automobildelar i syfte att främja utvecklingen inom landet av en industri för sammansättning av automobiler.

I sitt i anledning av motionen avgivna betänkande, nr 44, anförde bevillningsutskottet till en början, att utskottet i likhet med motionären ansåge, att en hit till landet förlagd industri för sammansättning av automobiler skulle vara till avsevärd fördel genom att dels giva sysselsättning åt svensk arbetskraft och dels bereda avsättning åt svenska råvaror och åt produkter av sådan inhemsk industri, som kunde upptaga tillverkning av olika, för den ifrågavarande sammansättningsindustrin behövliga delar. Till ernående av det av motionären angivna syftet föreslog utskottet, förutom viss nedsättning av tullen för i tulltaxan ej särskilt nämnda automobildelar, en övergång beträffande vissa sådana delar från viktull till värdetull. Efter att hava erinrat om att kommerskollegium och generaltullstyrelsen, som efter därom av utskottet i grundlagsenlig ordning gjord framställning avgivit utlåtande i ämnet, framhållit, hurusom införandet av värdetull å vissa automobildelar skulle med nu gällande bestämmelser utsluta möjlighet av tullrestitution vid återutförsel i oförändrat skick av sådana delar, avsedda såsom reservdelar, anförde utskottet vidare att, enär för en här i landet igångsatt sammansättningsindustri som även dreve export av automobiler frågan om tullrestitution vid återutförsel av reserv-

delar vore av stor vikt och det enligt utskottets mening vore synnerligen önskvärt, att denna fråga på ett tillfredsställande sätt kunde ordnas även i fråga om handelsrestitution, en utredning syntes böra verkställas, huruvida icke på området nu gällande bestämmelser borde underkastas sådan ändring, att möjlighet till tullrestitution icke bleve utesluten för värdetull underkastade varor.

Riksdagen anslöt sig till denna utskottets standpunkt och anhöll, såsom förut nämnts, att Kungl. Maj:t måtte verkställa utredning i frågan.

Sedan i anledning härav kommerskollegium och generaltullstyrelsen anbefallts att gemensamt inkomma med utredning och förslag i ämnet, hava nämnda ämbetsverk till åtlydnad härav i skrivelse den 28 oktober 1925 avgivit sådan utredning och förslag.

Vid sin skrifvelse hava ämbetsverken fogat från tuldirektörerna och tullbehandlingsinspektionerna i Stockholm, Göteborg och Malmö inkomna yttranden. Med framhållande, hurusom i dessa yttranden olika synpunkter angivits för möjligheten till lösande av den föreliggande frågan, hava ämbetsverken härom anfört följande.

Tuldirektören och tullbehandlingsinspektionen i Stockholm hade vid försöken att åstadkomma en lösning utgått från den synpunkten, att det för beredande av möjlighet för tullverket att med säkerhet utröna den tull som en till utförelse angiven värdevara dragit vid importtillfället vore nödvändigt, att identiteten mellan utförd och införd vara fastställdes. Då emellertid detta förutsatte, att varan vid importen märktes eller stämplades, men sådant förfarande av närmare angivna skäl i allmänhet skulle såväl för tullverket som för varuägaren verka ytterst betungande, syntes ett sådant förfaringssätt av praktiska och ekonomiska skäl icke möjligt att realisera. Därest ur handelssynpunkt skulle finnas erforderligt, att restitutionsrätt bleve beredd för varor, underkastade värdetull, måste salunda kravet på identitet mellan utförd och införd vara övergivas. Bevisningen om varuvärdet komme då att till huvudsaklig del grundas på exportörens under edlig förpliktelse avgivna försäkran med den kontroll från tullförvaltningens sida över riktigheten av sådan försäkran, som kunde åstadkommas genom tillgång till restitutionsrättsinnehavarens handelsbokföring. Värdet finge dock för bevarande av statsverkets rätt ej upptagas högre än till *det lägsta värde*, vartill en artikel av samma slag upptagits vid tullbehandling under två år närmast före exporttillfället. Därvid borde sådana omkostnader som frakt, assurans etc., vilka jämlikt § 3 tulltaxeunderrättelserna skulle för värdeberäkningen läggas till fakturabeloppet, lämnas utan avseende, enär det vore svårt att tillförlitligt fastställa desamma. Ett sådant tillvägagångssätt förklarade inspektionen emellertid icke kunna tillämpas för andra varor än sådana, beträffande vilkas rätta tariffering tvivel ej kunde råda, och således icke för sådana, vid vilkas tullbehandling särskild undersökning erfordrades, t. ex. kemiskt-tekniska preparat.

Tuldirektören och tullbehandlingsinspektionen i Göteborg hade förklarat, att det ifrågasatta medgivandet av restitutionsrätt för värdetull underkastade varor skulle, med bibehållande av erforderlig kontroll från tullverkets sida, medföra en så omständlig och tidsödande tullbehand-

lingsprocedur såväl vid införseln som vid utförseln, att statsverkets administrationskostnader bleve alltför höga. Att å andra sidan medgiva ett sådant tillvägagångssätt som att utan kontroll från tullverkets sida godkänna exportörens under edlig förpliktelse avgivna försäkringar om värdena å de utförda varorna vore alltför lättvindigt och kunde icke tillrådas.

Tulldirektören i Malmö, som i fråga om det ämne förevarande utredning avsåge begränsat sitt yttrande att gälla reservdelar till automobiler, hade tillstyrkt restitutionerätt för sådana, därvid han ansett kontrollen kunna grundas på exportörens under edlig förpliktelse avgivna försäkran angående den tidsrymd inom vilken delarna inkommit ävensom att full införseltull för dessa blivit erlagd, samt vidare stödjäs på uppgifter i katalog å reservdelar m. m. och avräkningsdiarium, fört av vederbörande tullförvaltning.

Tullbehandlingsinspektionen i Malmö hade för sin del tillstyrkt författningsändringar för möjliggörande av restitutionerätt för värdetull underkastade varor. Enligt inspektionens åsikt borde vederbörande tullmyndigheter tillförbindas att angående införseln och utförseln av sådana varor föra avräkningsdiarier, i vilka varornas avförande borde ske efter vissa, av inspektionen närmare angivna grunder.

För egen del hava ämbetsverken angående möjligheterna för nu förevarande frågas lösning anfört i huvudsak följande:

»Av bestämmelsen i förordningens § 8 mom. 2, att restitutionen utgår med den erlagda tullen för en under tvåårsperioden näst före utförseln förtullad vara av samma slag och motsvarande kvantitet som den utförda varan framgår, att med nu gällande författningsbestämmelser någon fordran om materiell identitet mellan införd och utförd vara icke är uppställd. Detta, vilket är en av huvudgrunderna i författningen, vållar inga svårigheter i tillämpningen, enär restitutionen kan utan någon avsevärd risk för misstag utgå efter det stycketal eller den vikt, som vid tullbehandlingen för utförsel blivit uttrönt (§ 7 mom. 2 och § 12 c).

Med avseende å frågan om medgivande av restitutionerätt för värdetull underkastade varor, är det just den — — — omständigheten, att sådan varas tullbehandling vid exporten ej kan beräknas giva samma resultat som tullbehandlingen vid importen, vilken föranlett tanken, att beträffande *dessa* varor skulle såsom förutsättning för restitutionerätt krävas materiell identitet mellan införd och utförd vara. Ett sådant krav är emellertid — — — icke överensstämmande med huvudgrunderna för författningen och skulle givetvis — om det kunde praktiskt genomföras — på sätt de i ärendet hörda tullmyndigheterna framhallit, förutsätta ett tillämpningsförfarande, som bleve i hög grad betungande för tullverket och varuägaren; och hava fördenskull ämbetsverken funnit sig icke kunna förorda generella bestämmelser i denna riktning.

Vad åter angår den i motsatt riktning gående utvägen att utan kontroll från tullverket godkänna exportörens under edlig förpliktelse lämnade uppgifter angående värdet, få ämbetsverken erinra därom, att riksdagen, vid behandlingen år 1912 av det då föreliggande förslaget till förordning om handelsrestitution, ägnade särskild uppmärksamhet åt frågan om *kontrollen* däröver, att icke vid restitutionens åtnjutande kronans rätt bleve åsidosatt. Detta resulterade också däri, att, på skäl som finnas angivna i riksdagens skrivelse den 28 maj 1912, nr 220, i restitutionsförordningens

§ 3 insattes orden: 'och, där med avseende å särskilt varuslag så erfordras, under vilka förutsättningar', vilka ord icke förekommo i det riksdagen förelagda förslaget. Att alldeles eftergiva fordran på kontroll från tullverkets sida över exportörens värdeuppgifter synes sålunda icke överensstämma med den tankegång, som följts av riksdagen vid dess behandling år 1912 av frågan om handelsrestitution. På grund härav och med hänsyn jämväl därtill, att det synes kunna vara att befara, att i många fall en exportör icke har sin handelsbokföring så lagd, att han har förutsättningar att utan fara för misstag lämna de ifrågavarande värdeuppgifterna — även om det finge anses utslutet, att han avsiktligt lämnade felaktiga sådana uppgifter — hava ämbetsverken funnit sig icke kunna tillstyrka ett sådant förfaringssätt, att dylika värdeuppgifter skulle godkännas utan kontroll.

Om således de i ärendet hörda tullmyndigheterna enligt ämbetsverkens förmenande icke kunnat giva anvisning på något tillvägagångssätt för frågans lösning av sådan innebörd, att det lämpligen skulle kunna i författningen upptagas med generell giltighet, och ämbetsverken ej heller själva kunnat utfinna något sådant, hava emellertid i utlåtandena givits uppslag, å vilka för vissa förhållanden eller beträffande särskilda grupper av varor synes kunna byggas vidare för formulering av specialmedgivanden angående restitutionsrätt för värdeförtullade varor. Ämbetsverken syfta därvid i främsta rummet på tullmyndigheternas i Stockholm förnämnda förslag samt därjämte på tulldirektörens i Malmö förslag beträffande reservdelar till automobiler. Detta har givit ämbetsverken anledning taga under övervägande, huruvida i författningen lämpligen skulle kunna införas någon bestämmelse, varigenom möjlighet bereddes att i särskilda fall efter mera ingående prövning kunna medgiva handelsidkare restitutionsrätt för värdetull underkastad vara av visst eller vissa slag under villkor, som i varje medgivande utformulerades efter de föreliggande omständigheterna i det speciella fallet.

I och för sig synes en sådan lösning hava skäl för sig. Genom ett dylikt tillvägagångssätt skulle frågan om beviljande eller icke beviljande av ett sökt medgivande kunna göras beroende av t. ex. sökandens vilja och förmåga att genom formerna för sin handelsbokföring eller särskilda arrangemanger bereda vederbörande tullförvaltning möjlighet att, när så önskas, genom undersökning förvissa sig om riktigheten av lämnade värdeuppgifter för exporterad vara, och villkoren skulle kunna lämpas för de olika fallen.

Beträffande frågan, av vilken myndighet sådant medgivande skulle utfärdas, synes det knappast lämpligt, att befogenhet i detta avseende, såsom skett genom 1912 års förordning, överlämnas till generaltullstyrelsen, utan torde prövningen av dylika spörsmål och behörigheten att fastställa villkoren för medgivanden, som här avses, böra förbehållas Kungl. Maj:t. Omständigheterna kunna nämligen i något fall vara sådana, att villkoren böra i en eller annan punkt göras avvikande från de i författningen föreskrivna allmänna villkoren. Därest t. ex. en handelsidkare önskar göra sådana anordningar, att genom märkning eller på annat av vederbörande tullförvaltning godkänt sätt materiell identitet styrkes mellan den införda och den utförda varan och härigenom full bevisning åstadkommes angående det tullbelopp, som för varan blivit erlagt, kunde det knappast anses befogat, om han genom en under de två åren före utförelsen inträdd tullfrihet för sådan vara skulle jämlikt bestämmelserna under § 9 i förord-

ningen — vilka äro avsedda för fall, da materiell identitet mellan den införda och den utförda varan ej föreligger — fränkännas rätten till tullrestitution. Beträffande prövningen av ansökning om sådant medgivande, som nu avses, samt formen för själva medgivandet torde i vissa avseenden såsom förebild kunna tjäna vad som gäller medgivanden av restitutionsrätt enligt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen, vilka även ankomma på prövning av Kungl. Maj:t.

Visserligen torde kunna invändas, att, enär ett sådant tillvägagångssätt i tillämpningen skulle antingen direkt innebära eller vid villkorens utformande föranleda avvikelser från vissa av de i författningens § 2, § 5, § 7, § 8, § 9 och § 12 meddelade föreskrifterna, införandet av den nu avsedda restitutionsrätten borde ske genom fullständig omarbetning av författningen. En sådan invändning skulle givetvis haft sitt berättigande, därest frågan hade gällt ett generellt införande av restitutionsrätt för värdefull underkastade varor. Da emellertid ämbetsverken såsom ovan anförts funnit sig icke kunna förorda en sådan åtgärd utan endast ifrågasätta beredande av möjlighet att för speciella fall medgiva dylik restitutionsrätt, hava ämbetsverken ansett detta böra ske genom minsta möjliga ändring i förordningen.

I sådant hänseende har utarbetats ett förslag till ny paragraf, avsedd att i förordningen ingå såsom § 14. Härvid hava ämbetsverken tänkt sig, att Kungl. Maj:ts medgivande i förekommande fall skulle meddelas i form av ett utvidgande av tillstånd till restitutionsrätt, givet i vanlig ordning av generaltullstyrelsen.

Medgivandets anknytande på sådant sätt till förut av generaltullstyrelsen givet restitutionstillstånd synes kunna utgöra ett visst stöd för bestämmelsernas meddelande i en tilläggsparagraf utan någon antydning på annat ställe i förordningen, vilket förefaller ämbetsverken vara det mest önskvärda. Ett sådant förfarande synes också vara väl förenligt med innebörden av författningsändringen, vilken ej innefattar en generell ändring av restitutionsinstitutet utan blott skall bereda möjlighet till specialmedgivanden. Emellertid torde för ett sådant tillvägagångssätt även kunna åberopas vissa praktiska hänsyn. Uppenbart torde vara, att, även om en handelsidkare i en ansökning om restitutionsrätt för värdeförtullad vara därjämte framställt begäran om sådan rätt för varor, underkastade stycketull eller viktull, den omständigheten, att ansökningen i sin förra del ankommer på prövning av Kungl. Maj:t, icke kan föranleda, att ansökningen jämväl i sin senare del skall prövas av Kungl. Maj:t. Därest efter ett eventuellt införande av bestämmelser i nu avsedd riktning, men utan uttrycklig föreskrift om medgivandets anknytande till ett restitutionstillstånd av generaltullstyrelsen ett sådant fall som det nyss angivna skulle inträffa, förefaller det mera antagligt, att sökanden bleve hänvisad att först i författningens ordning hos generaltullstyrelsen söka restitutionstillstånd beträffande de varor, som droge tull efter stycketal eller vikt, än att Kungl. Maj:t i första hand till slutligt avgörande upptoge ansökningen i dess förra del. Skedde emellertid så, måste tydligen enligt § 2, § 3, § 5 och § 6 i förordningen prövas, huruvida författningensliga kvalifikationer och andra allmänt gällande förutsättningar för restitutionstillstånd vore för handen, vilket senare icke behövde ske, om medgivandet bleve knutet till ett restitutionstillstånd av generaltullstyrelsen.

Det synes näppeligen kunna förutsättas, att en handelsidkare, vilken

önskar erhålla restitutionsrätt för värdetull underkastade varor, icke därjämte har intresse av att sådan rätt även må gälla varor, som förtullas efter stycketal eller vikt. Men även om ett eller annat sådant fall skulle inträffa, hava ämbetsverken ansett detta icke böra utgöra hinder för att av ovan angivna skäl förorda ett förfarande av nyssnämnda sätt.

I detta sammanhang vill generaltullstyrelsen meddela, att, enär det vid tillämpning av nu gällande bestämmelser om handelsrestitution för tullverket icke är av intresse, att restitutionsrätten begränsas till visst eller vissa varuslag, restitutionsmedgivanden av styrelsen plägat, till förekommande av upprepade ändringar av dylika medgivanden, givas generell innebörd utan sådan begränsning.

Den nya paragrafen har ansetts böra givas sådan avfattning, att hinder icke skulle möta för medgivande, om förhållandena därtill föranledde, att då tull utgått efter värde för vara, underkastad kombinerad vikt- och värdetull, restitutionen finge utgå med det efter värdet erlagda tullbeloppet.»

I enlighet med vad sålunda anförts hava ämbetsverken ifragasatt, huruvida icke Kungl. Maj:t skulle finna skäl för riksdagen framlägga förslag om införande i handelsrestitutionsförordningen av en ny, såsom § 14 be-tecknad paragraf av förslagsvis följande lydelse:

»Åt handelsidkare, som av generaltullstyrelsen medgivits rätt till tullrestitution enligt här ovan meddelade allmänna bestämmelser, må, utan hinder av vad i denna förordning finnes stadgat, kunna på särskild ansökning medgivas tillstånd att åtnjuta sådan rätt jämväl i fråga om tull, som utgått efter vissa procent av varans värde.

Sådant medgivande ankommer på prövning av Konungen, som jämväl bestämmer de närmare villkoren för rättighetens tillgodonjutande.»

I samband med avgivandet av detta förslag har generaltullstyrelsen för sin del ansett sig böra i anslutning till uttalanden av vissa bland de i ärendet hörda myndigheterna framhålla, hurusom de olika slag av restitu-tionsmedgivanden som tid efter annan kommit till stånd icke kunnat undgå att, på grund av de med berörda medgivanden förknippade omständliga kontrollåtgärderna, tillföra såväl tullverkets lokalförvaltning som vederbörande avdelning inom generaltullstyrelsen en betydande arbetsmängd, vilket i sin mån övat inflytande på verkets behov av arbetskrafter. Härtill har generaltullstyrelsen fogat det uttalande, att det särskilt i nuvarande tid, då kravet på förenklingar och besparingar inom förvaltningen framträdde med synnerlig styrka, vore angeläget, att de anordningar av nu ifrågavarande slag som ur handels och industriens synpunkt ansåges påkallade icke bleve för förvaltningsarbetet mera betungande än som av förhållandena oundgängligen betingades.

Lika med kommerskollegium och generaltullstyrelsen anser jag önskligt att förmånen av handelsrestitution, i den mån så låter sig göra, utsträcker till varor vilka enligt tulltaxan äro underkastade värdetull. Såsom den lämnade redogörelsen utvisar har denna fråga tidigare varit föremål för

*Departements-
chefen.*

prövning utan att man dock ansett sig kunna i förevarande avseende likställa dessa varor med annorledes tullbeskattade varor. Ämbetsverken hava nu tänkt sig den lösningen, att Kungl. Maj:t skulle erhålla en allmän befogenhet att i särskilda fall medge rätt till handelsrestitution för värdetull underkastade varor utan att några som helst grunder för denna restitutionsrätt på förhand fastställdes. Härigenom skulle möjlighet beredas att taga hänsyn till förhållandena i de särskilda fallen och de tidigare befarade svårigheterna vid en allmän reglering av restitutionsrätten för värdetullsvaror undgås. De vanskligheter, som ur statsverkets synpunkt onekligen äro förbundna med en utsträckning av restitutionsrätten till sistnämnda varor, göra det emellertid enligt min mening erforderligt att huvudgrunderna för ifrågavarande rätt liksom för annan rätt till handelsrestitution i författning uttryckligen fastställas. Genom ett dylikt förfarande blir det ock möjligt att även för dessa fall åt generaltullstyrelsen överlämna medgivandet av tillstånd till begagnande av rätten till restitution, varigenom omgång och dubbelarbete undvikas.

I enlighet med denna min allmänna uppfattning har jag undersökt möjligheten av att låta de hittills gällande grundstadgandena om handelsrestitution få avse även varor med värdetull. Genom att på visst sätt begränsa restitutionsbeloppets storlek, där ej identitet mellan den utförda och den införda varan kan ådagaläggas, har jag funnit en dylik anordning icke böra väcka betänkligheter. Jag vill härvid erinra, att åsyftade grundstadganden innefatta befogenhet för Kungl. Maj:t att närmare bestämma icke blott för vilka varor restitutionsrätt må förekomma utan även, där med avseende å särskilt varuslag så erfordras, under vilka förutsättningar samma rätt må åtnjutas. Med anordningen skulle givetvis följa skyldighet att föra avräkningsdiarium, men arbetet härmed synes ej behöva bliva nämnvärt besvärligare än den bokföring, som till statsverkets säkerhet givetvis måste äga rum även om restitutionsrätten reglerades från fall till fall på sätt ämbetsverken ifrågasatt.

Enligt mitt förmenande skulle alltså de erforderliga allmänna bestämmelserna om restitution för varor, dragande värdetull, kunna åstadkommas salunda att i 1912 års förordning angående tullrestitution i vissa fall vid återutförelse av utländsk vara de formella jämkningar vidtagas, vilka påkallas av värdetull underkastad varas sammanförande med övriga i förordningen hittills omnämnda varor. Med denna utgångspunkt har inom finansdepartementet i samråd med kommerskollegium och generaltullstyrelsen utarbetats ett förslag till förordning om ändrad lydelse av vederbörande paragrafer i förstnämnda förordning, vilket förslag synes mig böra föreläggas riksdagen till godkännande.

I fråga om den närmare avfattningen av detta förslag ber jag få framhålla följande.

Till följd av svårigheten att kunna tillförlitligt avgöra vilket tullvärde en för restitution återutförd vara ägt vid införelsen har det, såsom jag nyss

antytt, icke kunnat undvikas att för allmänna fall fastställa en övre gräns för restitutionsbeloppets storlek. Jag har sålunda tänkt mig, att restitutionsbeloppet i regel icke skulle få beräknas efter högre värde än det lägsta, varefter tullavgift erlagts för en inom den allmänna restitutionsfristen till förtullning angiven och till erhållande av restitution anmäld vara av samma slag. Det har visserligen synts mig önskligt, att beräkningen av restitutionsbeloppet kunde få ske efter något mindre snäva grunder och att beloppet skulle kunna bestämmas efter det lägsta värde, enligt vilket tullavgift erlagts för en sålunda angiven och anmäld vara av samma slag, vilken icke redan motsvarats av återutförd vara. Därigenom skulle nämligen restitutionsbeloppet mera närma sig det verkligen erlagda tullbeloppet för varan. Da emellertid enligt vad från generaltullstyrelsen upplysts ett dylikt medgivande komme att bli för tullverket alldeles särskilt betungande, har jag trott mig icke böra förorda att författningsförslaget avfattas i sådan riktning. Om sålunda i allmänhet det lägsta värdet under tvåårsfristen skulle bli grundläggande för restitutionen, har jag likväl funnit mig kunna tillstyrka restitution efter gynnsammare grund för det fall, att handelsidkaren vill ställa varan under av tullverket särskilt anordnad kontroll. I sådant fall synes mig restitutionen kunna få beräknas efter det högre värde, som visas hava vid införseln lagts till grund för tullavgiftens bestämmande. Stadganden av nu nämnd innebörd återfinnas i förslagets § 8 mom. 2. Med dessa stadganden ha av praktiska skäl sammanförts vissa föreskrifter dels i nuvarande § 7 mom. 2 i handelsrestitutionsförordningen, dels ock i den till samma förordning anknutna varuförteckningen, vilka senare föreskrifter efter restitutionsrättens utsträckande synts rätteligen böra ha sin plats i förordningen.

Vad jag nyss föreslagit i fråga om beräkning i visst fall av restitution efter högre värde än det lägsta, varefter tullavgift erlagts, bör enligt mitt förmenande leda till ett motsvarande stadgande i fråga om den tullsats, som skall läggas till grund för restitutionsbeloppets bestämmande vid fall av tullförändringar. Den förmån, som alltså skulle tillkomma handelsidkare vilken genom att ställa varan under tullverkets särskilda kontroll kan få konstaterat efter vilken tullsats varan i verkligheten införtullats, bör emellertid få gälla icke endast beträffande värdetullsvaror utan även i fråga om de varor för vilka handelsrestitution nu är medgiven. Till de nuvarande bestämmelserna i § 9 har fogats ett stadgande av angiven innebörd.

I anslutning till vad generaltullstyrelsen anfört om den betydande och på tullverkets behov av arbetskrafter inverkan arbetsmängd, som av restitutionsmedgivanden tillförts såväl tullverkets lokalförvaltning som vederbörande avdelning inom generaltullstyrelsen, och med hänsyn till de ökade krav, som vid genomförande av den nu föreslagna utsträckningen av restitutionsrätten skulle komma att ställas på tullverket, har jag ansett möjlighet böra beredas att i mån av erfarenhet höja avgiften för åtnjutande av handelsrestitution, nu uppgående till allenast en halv procent av tull-

avgiften för till restitution anmäld vara. I angivet syfte har § 10 i förordningen ändrats därhän, att avgiften i fråga skulle bestämmas av Kungl. Maj:t. Jag erinrar, att fastställandet av ersättningar för tjänsteförrättningar i allmänhet vid tullverket ankommer på Kungl. Maj:t. Avgiften synes mig såsom hittills i allmänhet böra beräknas efter viss procent av tullavgiften. Där varuägaren påkallar särskild kontroll å varan från tullverkets sida, synes utöver dylik avgift kostnaden för denna kontroll böra gottgöras tullverket.

Ändringen av § 12 c) i förordningen föranledes av förslaget till ändring av § 7 och är endast av formell natur.

Den blivande författningen i ämnet torde med hänsyn till behovet av vissa tillägsbestämmelser icke böra träda i kraft tidigare än den 1 juli 1926.

Föredragande departementschefen uppläser härefter förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 13 december 1912 (nr 355) angående tullrestitution i vissa fall vid återutförsel av utländsk vara samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att antaga nämnda förslag.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse bil. litt. vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

E. Regnér.

*Bilaga.***Kungl. Maj:ts förordning den 13 december 1912 (nr 355) angående tullrestitution i vissa fall vid återutförelse av utländsk vara;**

sådan förordningen lyder efter iakttagande av hittills företagna ändringar¹

§ 1.

Utan hinder av bestämmelsen i § 11 av nådiga förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911 må åt handelsidkare, på sätt nedan bestämmes, medgivas rätt att vid återutförelse av utländsk vara, för vilken han vid införelsen behörigen erlagt tullavgift, åtnjuta tullrestitution.

Med handelsidkare förstås i denna förordning ej blott enskild handelsidkare utan även handelsbolag och aktiebolag, som idkar handelsrörelse.

§ 2.

Tillstånd för handelsidkare att begagna sig av den i § 1 avsedda rätt meddelas av generaltullstyrelsen. Sådant tillstånd må endast lämnas handelsidkare, som är känd såsom redbar och i övrigt prövas lämplig. Tillståndet kan av generaltullstyrelsen återkallas, när de förutsättningar, som legat till grund för tillståndets meddelande, icke längre förefinnas.

§ 3.

Konungen äger bestämma, för vilka varor och, där med avseende å särskilt varuslag så erfordras, under vilka förutsättningar rätt till tullrestitution enligt denna förordning må åtnjutas; dock må i intet fall sådan rätt avse spannmål, omalen eller malen, levande djur, brännvin och sprit, alla slag, eller vin eller sådan vara, som är avsedd att återsändas till produktions- eller inköpslandet eller till producentens eller den ursprunglige säljarens ombud i annat land.

Rätt till restitution må tillerkännas handelsidkare allenast å plats, där tullkammare finnes.

§ 4.

På förslag av generaltullstyrelsen meddelar Konungen i enlighet med denna förordning och övriga gällande föreskrifter de närmare bestämmelser, som äro erforderliga för bevarande av kronans rätt och för vinnande av ordning och säkerhet vid åtnjutande av ifrågavarande restitution.

§ 5.

Ansökning om erhållande av sådant tillstånd, som ovan sagts, skall ingivas till generaltullstyrelsen och vara åtföljd av erforderliga intyg till styrkande av sökandens rätt att driva handel samt de handlingar, han i övrigt vill åberopa till stöd för ansökningen.

¹ Se Svensk författningssamling 1913: 151. 1919: 450 och 1923: 83.

Före ärendets avgörande skall generaltullstyrelsen över ansökningen inhämta yttrande av vederbörande tullmyndighet ävensom handelskammare eller, efter omständigheterna, annan sammanslutning av representanter för handeln eller ock vederbörande kommunala myndigheter.

§ 6.

Därest handelsidkare till annan överlåter sin affärsrörelse eller varder försatt i konkurs, skall rätten till tullrestitution anses förfallen.

§ 7.

1. Rätt till restitution enligt denna förordning avser icke blott varor, som införts direkte från utlandet eller från frihamn eller frilager, utan även varor, som uttagits från nederlag eller från transitupplag eller ankommit såsom omedelbar transitförsändning.

2. Restitution beräknas för utförselvara, som vid införseln drager stycketull, efter stycketal och för annan utförselvara efter dess nettovikt, ankommande dock på Konungens prövning, huruvida och under vilka villkor emballage eller inlägg till varor, i fråga om vilka bruttoförtullning är stadgad i gällande tulltaxa, må inräknas i den vikt, som vid utförseln lägges till grund för restitution.

§ 8.

1. För bevarande av rätt till tullrestitution enligt denna förordning erfordras, att handelsidkare vid varans angivning till förtullning skriftligen anmäler avsikten att begagna sig av sådan rätt.

Då dylik anmälan avser vara, som angivits till förtullning från nederlag, skall, därest icke redan vid varans tullbehandling för uppläggning å nederlag de särskilda upplysningar om densamma vunnits, som äro föreskrivna såsom villkor för rätten till tullrestitution, varan undergå förnyad tullbehandling.

2. Efter sådan varas återutförsel må handelsidkare med i denna förordning gjorda inskränkningar åtnjuta restitution av den tullavgift, som av honom erlagts för en motsvarande kvantitet från utlandet införd och inom två år näst före utförseln till förtullning angiven vara av samma slag, beträffande vilken han gjort sådan anmälan, som i mom. 1 omförmäles.

§ 9.

Varder tullsatsen för vara, som avses i denna förordning, nedsatt, må utförsel av varan, som äger rum, sedan beslutet om nedsättningen trätt i kraft, icke berättiga till restitution efter högre tullsats än den, som gäller vid varans utförsel. Förklaras sådan vara tullfri, förfaller rätten till restitution, om varan utföres efter beslutets trädande i kraft. Höjes åter tullsatsen för sådan vara, skall den lägre tullsatsen fortfarande läggas till grund för beräkningen av restitution vid utförsel inom loppet av två år, sedan höjningen börjat tillämpas, varemot utförsel därefter berättigar till restitution efter den högre tullsatsen.

§ 10.

För vara, som av handelsidkare anmäles jämlikt § 8 mom. 1, skall i sammanhang med tullavgiftens erläggande betalas en särskild avgift till belopp av en halv procent av tullavgiften.

§ 11.

Över i § 8 omförmälda förtullningar och exporter skall handelsidkare enligt formulär, som av generaltullstyrelsen fastställas, föra ett för debet och kredit inrättat avräkningsdiarium med särskilda upplägg för varje varuslag. Av detta avräkningsdiarium, vilket när helst så påfordras skall för vederbörande tullmyndighet hållas tillgängligt, skall handelsidkaren för varje kvartal ingiva fullständigt utdrag till generaltullstyrelsen.

§ 12.

Såsom villkor för erhållande av restitution skall i övrigt gälla:

a) att utförseln sker vid samma tullkammare, där förtullningen ägt rum, såvida ej generaltullstyrelsen för särskilt fall finner restitution kunna medgivas, oaktat varan utförts vid annan tullkammare;

b) att exportangivningsinlagan ej mindre innehåller uppgift om avsikten att för varan erhålla tullrestitution enligt denna förordning, om varans handelsbenämning och om den rubrik i tulltaxan, till vilken densamma vid införseln blivit hänförd, än även är åtföljd dels av exportörens under edlig förpliktelse avgivna och av två vittnen till riktigheten bestyrkta försäkran därom, att den till utförsel angivna varan blivit av honom införd, att full införseltull för densamma erlagts och att varan icke efter införseln undergått någon bearbetning eller förändring, dels ock av exportörens under edlig förpliktelse avgivna försäkran, att varan enligt hans vetskap icke är avsedd att återsändas vare sig till produktions- eller inköpslandet eller till producentens eller den ursprunglige säljarens ombud i annat land;

c) att vederbörande tullkammare, efter exportvarans undersökning och utrönande av det stycketal eller den vikt, som jämlikt § 7 mom. 2 skall läggas till grund för restitutionen, samt kollinas plombering ävensom bevakning under transporten till och inlastning i fartyg eller järnvägsvagn eller överlämnande till postverket, härom meddelat attest, vilken såsom verifikation jämte angivningsinlagan och övriga intyg bifogas tullkammarens utgående tulljournal;

d) att utförseln i övrigt verificeras på sätt i § 13 av nämnda förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911 finnes stadgat beträffande varor, för vilka tullrestitution är därstädes medgiven, eller, därest utförseln äger rum med paketpost, på sätt av Konungen särskilt förordnas; samt

e) att vederbörande handelsidkare under januari, april, juli och oktober månader hos generaltullstyrelsen gör ansökning om den restitution, som belöper på de under senast förflutna kvartal exporterade varor; skolande i dylik ansökning noggrant angivas de förtullningsposter i avräkningsdiariets debet, å vilka avskrivning bör ske för det belopp, vars restitution begäres.

§ 13.

Befinnes handelsidkare för erhållande av tullrestitution enligt bestämmelserna i denna förordning hava lämnat uppgift, som icke överensstämmer med verkliga förhållandet, kan rätt att vidare erhålla sådan restitution honom förvägras.